

RAD NA LITERARNOM TEKSTU

Jacques Prévert:

Page d'écriture

Svjedoci smo jednog perioda poslije Reforme usmjerenog obrazovanja u kojem se nailazi na niz problema, jer za mnogobrojna nova usmjerenja nisu bili pripremljeni novi — odgovarajući udžbenici za strane jezike.

To je vrlo velika teškoća za učenika i nastavnika, ali je ostavljen prostor za kreativnost i jednih i drugih.

Tako smo mi u Ugostiteljsko-hotelijskom centru u Zagrebu u godišnji plan ugradili temu »po vašem izboru«, a učenici jednog hotelijersko-turističkog usmjerenja odabrali su uz neke šansone poeziju Jacquesa Préverta. To su učenici III/12 čije odjeljenje broji 39 učenika. Samo devet učenika ima dobro predznanje, a svi ostali (30 učenika) su početnici. Dakle, rad je zaista otežan jer istovremeno treba zadovoljiti dva različita nivoa. Tjedni fond je četiri sata, jer je to drugi strani jezik (prvi strani jezik obavezno se nastavlja iz osnovne škole). Evo prikaza jednog sata »po vašem izboru«.

Postavili smo odgojni i obrazovni cilj tog sata:

... otvoriti vrata jednog lijepog i plemenitog svijeta kroz šansonu i poeziju...

... predstaviti učenicima poeziju Jacquesa Préverta kroz poemu Page d'écriture.

Sat je bio prilično dinamičan, a izmjenjivali su se oblici rada: frontalan, rad u parovima, individualan. Od nastavnih sredstava i pomagala primijenili smo: grafoskop + grafofolije, magnetofon, vrpcu, tiskane materijale (poema, zadaci, vježbe).

Metodski postupak izgledao je ovako:

a) Učenici su slušali uglazbljenu poemu Page d'écriture (J. Prévert) u izvođenju sastava Frères Jacques. Istovremeno su pratili projekciju teksta na grafofoliji. Tekst na foliji namjerno je bio ispisan u nekoliko simboličnih boja (crna = stega, sputavanje; crvena = želja za slobodom; zelena = svijet mašte, slobode).

Nakon audio-vizualnog doživljaja provjerili smo razumijevanje jednostavnim pitanjima (vokabular je već usvojen na prethodnom satu).

1. Qui est le protagoniste du poème?
2. Où se passe l'action?
3. Quel monde représente le maître?
4. Comment est le monde de l'enfant?
5. Qu'est-que représente l'oiseau-lyre?

Dobiveni odgovori poslužili su kao osnova za kratku eksplikaciju poeme.

Ponovno smo posegnuli za grafofolijom, koja je jasno prikazivala dva različita svijeta SVIJET ODRASLIH — SVIJET DJETETA.

LE MAITRE

- représente la SOCIÉTÉ ADULTE
- il enseigne les CONTRAINTES d'un ordre logique ne laissant aucune place à l'expression spontanée
- le professeur crie

L'ENFANT

- le MONDE de l'enfant, fait de jeu, de chant libre, d'amour, de fantaisie
- l'enfant a envie de jouer, d'écouter la musique de chanter
- l'enfant chante

L' ESPRIT DE LA LIBERTÉ GAGNE

Učenicima je bilo dozvoljeno da i na materinskom jeziku iznesu svoj stav i mišljenje o pjesmi i načinu na koji su je doživjeli. Važno je bilo da im je pjesma bila vrlo bliska i da su je i sami doživjeli kao suprotnost ukalupljenosti i stezi koja nam se nameće u životu i vječite težnje za slobodom koja nas odvodi u svijet mašte.

d) Posljednji dio sata bio je posvećen pismenim vježbama. Prvi tip vježbe bila je dopunjalka. Naime, svaki je učenik dobio tekst pjesme u kojem su bile izostavljene neke riječi.

Radeći u parovima, učenici su ispisali riječi koje su nedostajale, potpisali se i predali nastavniku. Da bi im rad bio lakši, tokom cijele vježbe prikazan je na grafofoliji isti tekst koji su učenici imali pred sobom, ali su se nazirale konture izostavljenih riječi.

Drugi tip vježbe sastojao se u tome da su učenici dobili radne listove podijeljene u tri kolone. Morali su upisati sve elemente koji su se odnosili na opis:

MAITRE

ENFANT

OISEAU

I te su vježbe potpisali i predali.

Treća vježba odvijala se na dva nivoa. Za početnike smo predvidjeli jednostavan tip vježbe pod nazivom: *Faites usage de votre imagination*, u kojoj smo zadali neke elemente i tražili od učenika da nam napišu što se koji put događa u njihovim glavama kad im je dosadno za vrijeme nekoga školskog sata, u što se u njihovoj mašti pretvara: *une page du livre de français, un copain, la salle de classe, l'école, l'éponge, le professeur*. Odgovori su bili zanimljivi i koji put duhoviti, pogotovo je profesor dobivao različite oblike (zamišljen kao ptica, kao knjiga, kao tata ili mama itd.).

Za učenike sa solidnim predznanjem zadali smo sastav pod nazivom *Quelquefois je me sauve et je rêve de ...*. Dobili smo dobre i maštovite sastave. Evo jednog:

... *Quelquefois en classe je n'écoute pas le professeur. Je regarde par la fenêtre et rêve. J'entends la musique et je pense au pas de deux de danse que j'ai étudié. Souvent je pense à mes amis en Allemagne. Je me demande comment vont-ils et qu'est-ce qu'ils font. Je réfléchis du passé et je pense à mon avenir. Qu'est-ce que ja vais faire après avoir fini mon école? Et puis, tout d'un coup le maître me demande quelque chose et je me retrouve dans ce monde de la réalité...*

Za rad kod kuće trebalo je naučiti pjesmu napamet, podijeliti je na nekoliko cjelina i svakoj cjelini dati naslov.

Učenici su zaista bili zadovoljni s takvim radom, a to nam je bio osnovni zadatak. Dakle, uspjeli smo na obostrano zadovoljstvo približiti mladima originalni literarni tekst.